

Bájkkeavijssa NuorttaSálto

Tæksta: Børge Strandskog
Járggálibme: Idar Kintel

Julevsáme boatsojsujtto - histávrrá jali ájn máhttelisvuoda?

Nuppát væráltoaro mañela tjuovvovasj 20 jage hiejeduváj bájkálasj, julevsáme boatsojsujtto Nuortta-Sálton. Lappefogda jahkediedádusás jages 1970 vuojnne boatsojsujtto dán bájken lij vargga gáhtum.

Ij lim tjáledum boatsojsujtto *Oarjjevuona guovlon* álles gávdan 1955-1970. Mañemusá gudi boahhtsuj barggin sis?ep Divtasvuonan, lidjin Anders Nilsen, Smájlle ja Andreas Mathisen, Utsvuodna. Mañemus boatsojsujtto Oarjjevuonan hiejeduváj jagen 1952.

Ælloniehke Skjunkfjell guohtomguovlon (Kjerringoyan) jagen 1956 lidjin Johan Johnsen Tennvatn ja Adler Skjunkfjord, goappátja Oarjje-Fuoldás, ja Andreas Amundsen Nuortta-Fuoldás. Siján lidjin tjoahkkáj 180 boahhtsu, ma álles jagev daj bájkijn guododuvvin.

Jagen 1960 diededij lappefogden vuostasj bále 1955 jage rájes lij ælloniehke 300 boahhtsuj guohtomin Vinkfjell guohtomguovlon. Dat lij Svieriga stáhtaviesát Guttorm Labba, guhti ávdála lij læhkám ræjnár Nils ja Karl Kalstada ávdás Hábmerin, ja dálla vuona

stáhtaviesádimmuodav átsáj. Lappefogda moalgedij sihke ælloniehke ja suv áhkká (Marit f. Skum) lijga “riek tjiehpes boahhtsubargge gejt sávdaj vuona stáhtaviesádin besajga”. Guohtoma dajin guovlojn lidjin riek buorre, gá boahhtsu ællim danna guohtum máhttijn jagijn.

Ælloniehke Skotstind guovlon jagen 1956 lidjin Johan Johnsen Kalvågstraum ja Andreas Johnsen, goappátja Hábmeris, birrusij 60 boahhtsu tjoahken. Jagen 1960 lij ællo sæmme stuorak, ja lappefogda tjálij náv: “Dáj guokta boahhtsubarggijda le boatsojsujtto vuojnunagá budáldibmen”. Jagen 1965 lij Johan J. Kalvågstraum ájnna boatsojsujttár, 100 boahhtsuj. Jagen 1970 ællim tjáledum boahhtsu dan guovlon.

Ælloniehke guovlojn Hábmer ja Murkosjávrrer jagen 1956 lidjin Nils Kalstad, Karl Kalstad, Karl A. Kalstad, An-

ders J. Kalstad ja John J. Langås (Vadnem), gájka Divtasvuonas. Dálvve ja giesseguohtomin dáj guovten guovlojn lidjin birrusin 600 boahhtsu jagen 1955. Tjavtjan 1955 njuovvin ja vuobddin birrusij 450 boahhtsu ælos. Birrusin 115 boahhtsu báhtsin, ja guovlon guohtun. Jagen 1960 lidjin vilá vihta ælloniehke ja tjoahkkáj 300 boahhtsu giesseguohtomin Murkosjávren ja dálvveguohtomin Hábmerin. Valla dássju guovtes ælloniehkijs adnin boahhtsuv oajvveæládussan, Anders ja Karl A. Kalstad. Jagen 1964 diededijga Karl ja Nils Kalstad sunnun lidjin ávdásvástádus 200 boahhtsujs, massta 20 lidjin gæhttjjoboahhtsu. Davvelin vuonan bargaj

John Johnsen Vadnem ællosujtojn Langásen gitta jahkáj 1965.

60-jagij gassko hiejeduváj mañemus árbbedábálasj boatsoj barggojuogos Nuortta-Sálto guovlon, - julevsáme boatsoj barggo sjattaj (gasskabáddásattaj?) histávrrán...

Valla ájn le Nuortta-Sálton boatsojsujtto. Guohtomguovlon Stájggo-Hábmer (Oarjje-Fuolldá, Hábmer, Stájggo ja Divtasvuodna) le nanos boatsojsujtto, madi Frostisen guohtomguovlon (Divtasvuodna ja Bálák) ælla boahhtsu vil. Doajmmajagen 2004-2005 diedet boatsojsujttoháldadus vuostatjin nammadum guovlon lidjin 675 boahhtsu ja Frostisenin 42 boahhtsu. Gájka boatsojsujtto dáj guovten guovlojn tjadáduvvi ádáboahhte nuorttasámijs (duola dagu fáimilja Labba ja Eira).

Jages 1965 gávnnuji galla buojkulvisá sáme Divtasvuonas li gæhttjalam ádásis ásadit bájkálasj, julevsáme boatsojsujtov guovlon. Sáme Divtasvuonas li uddni ælloniehke Vuollnán, ma almullattjat dámaduvvi dáhkkidum nuorttasáme boatsojsujttárijs guovlon. Iehtjáda æjggugi boahhtsujt ma gehtjaduvvi berrahijs Sirges tjieldes Svieriga bielen.

Gávnnu galla tjelgas miella julevsáme boatsojsujttodábijtt joarkket...

Gáldo:

NOU 2007:14 (sámerekttájuoahkusij)

Marit ja Guttorm Labba